

kette Person, saa note som det communale Liv, alle Forandringer i den communale Forfatning ville, som jeg allerede har sagt, gribe overordentlig dybt ind i hver enkelt Mand's personlige Forhold. Det forekommer mig derfor, at det har sin store Betænelighed uden Nødvendighed at røre ved disse Sager. Jeg kan nu ikke see, at der er nogen saadan Nødvendighed tilstede; hvad Sogneraadets Sammensætning angaaer, har jeg for mit Bedkommende ikke hørt nogen Klage derover, og, saavidt mig bekendt er der heller, ikke fremkommet nogen, i alt Fald, har det ikke været i nogen videre Udstrækning eller af nogen videre Betydning, og hvad Amtsraadene's Sammensætning angaaer, da har jeg faaet den Opfattelse, efter de Uttringer, vi igaar, hørte, af flere, ærede Talere, af det ærede Medlem for Thisted (Sagb), og selv ogsaa efter det, som det ærede Medlem for Viborg, Amis A. de, Valgfreds (Kjær) anførte, at det var snarere Amtsraadets Myndighed, som man var misfornøiet med end just dets Sammensætning, og at man vistnok i alt Fald tager meget fejl, hvis man tror, at en forandret Sammensætning af Amtsraadene, vil lade disse Klager forstumme. Disse Klager, opstaae ganske naturligt, fordi Amtsraadets og Sogneraadets Myndighed neppe er aldeles bestemt afgrænsset, og der maaskee hos mange Sogneraad kan være en Følelse af, at Amtsraadet gjør Overgreb, men disse Klager ville som sagt ikke forstumme, fordi der bliver indført en anden Sammensætning af Amtsraadet. Der næst kan jeg slet ikke see, at det engang vil være hensigtsmæssigt at faae ialfald nogen videre indgribende Forandring i disse communale Raads Sammensætning. Den ærede Forslagsstiller har vel stærkt gjort gjældende, at det, som han kaldte Hartkornsbetragtninger, ifølge hvilke en Mand, der eiede meget Hartkorn, skulde være dygtigere, indsigtsfuldere, fædrelandskjærligere end den, der eiede lidt, ikke er rigtig, og deri kunne Alle give ham Ret. Ligeledes har det ærede Medlem gjort bestemt gjældende, at en Commune ikke kunde opfattes som et Interessentstab; ogsaa deri giver jeg ham fuldkommen Ret, men alligevel maa det dog vistnok berøve paa en Feiltagelse

hos ham og andre ærede Medlemmer, naar man ganske vil stille Staten lige med Communen. Ved Valgretten til de repræsentative Forsamlinger i Staten finder jeg, det naturligt og rigtigt, at den almindelige Valgret har den overveiende Indflydelse. Jeg finder ikke, det er rigtigt, at den har en uheldig Indflydelse, men vel, at den har en overveiende Indflydelse, da det just i Statslivet kommer an paa Personen, paa de almindelige menneskelige Interesser, men i Communen er Forholdet dog anderledes. Det er ganske vist, at det ikke er alene de reent materielle Interesser, som i Communen ere gjældende; ogsaa der komme almindelige menneskelige Interesser og Forhold, frem, men det er dog vist, at i Communen ere de materielle Interesser de overveiende, og derfor finder jeg det rigtigt, saaledes som det er indrettet her, i Landet, at de materielle Interesser have en særegen, og større Beshyttelse i Communerne, ligeoverfor den almindelige Valgret end de have i de repræsentative Forsamlinger, der afgjøre Statens Anliggender. Tillige kan jeg ikke Andet end være enig med de ærede Medlemmer, der have udtalt nogen Frygt for, hvad dette Forslag i sin Tid kunde føre til. Jeg er vel enig med mange ærede Herrer, der have udtalt, at der for Diebliffet ikke vil være nogen videre Fare ved dette Forslag. Saaledes som Forholdene for Diebliffet ere, ville Sogneraadene blive sammensatte ialfald omtrent paa samme Maade som nu, men jeg synes dog ikke, man kan være blind for, ialfald kan jeg ikke aldeles see bort fra, at de almindelige europæiske Bevægelser, som ere tilstede i de større europæiske Lande, ogsaa kunne naae os, og derfor det engang kom dertil, at den socialistiske Bevægelse, der for Diebliffet er stærkt fremtrædende, saavel i Frankrig som i Tydskland, naaer os, da turde det dog maaskee have sine store Betæneligheder, og sin store Fare at overlade Communens Bestyrelse fuldstændig til den almindelige Valgrets Udtaarede. Jeg kan derfor for mit Bedkommende ikke Andet end stemme imod det foreliggende Forslag.

J. N. Hansen: Det er i Gaars mødet af flere ærede Talere ligesom ogsaa af